

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 07-02-2019
Enhed: JURA/DAICY
Sagsbeh.: DEPANBK
Sagsnr.: 1810035
Dok. nr.: 813111

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 24. januar 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 25 (L 127 - Forslag til lov om ændring af sundhedsloven m.v. (Bedre digitalt samarbejde i sundhedsvæsenet, påmindelser til forældre vedrørende børnevaccination og bestemmelser om territorial gyldighed for Færøerne og Grønland)) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peder Hvelplund (EL).

Spørgsmål nr. 25:

”Fortrolighed er i sundhedsloven en patientrettighed, hvor det er overladt til patienten selv at trække grænsen for, hvilke oplysninger der skal videregives. Ministeren bedes redegøre for, hvorfor der i lovbemærkningerne ændres på denne grundlæggende forståelse?”

Svar:

Sundhedspersoners tavshedspligt og patienters ret til fortrolighed er to grundlæggende principper i dansk sundhedsret. Det er således fastsat i sundhedsloven, at en patient har krav på, at sundhedspersoner iagttager tavshed om, hvad de under udøvelsen af deres erhverv erfarer eller får formodning om angående helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger.

Sundhedspersoner må derfor kun indhente og videregive helbredsoplysninger og andre fortrolige oplysninger, hvis der er hjemmel til det. Det ændrer lovforslaget ikke ved.

Det følger allerede i dag af sundhedslovens regler, at sundhedspersoner kan indhente og videregive helbredsoplysninger og andre fortrolige oplysninger *uden* patientens samtykke, hvis det er nødvendigt som led i aktuell behandling af en patient.

Lovforslaget har til formål at *forenkle* reglerne om sundhedspersoners adgang til at indhente helbredsoplysninger i forbindelse med patientbehandling. Lovforslaget ændrer således ikke ved, at retten til fortrolighed er en grundlæggende patientrettighed.

Som anført er det allerede i dag muligt at indhente helbredsoplysninger m.v. uden patientens samtykke, hvis indhentningen heraf er nødvendig som led i patientbehandling.

Patientens ret til selvbestemmelse i sådanne situationer, hvor loven ikke kræver patientens samtykke, sikres navnlig ved, at patienten kan frabede sig, at sundhedspersoner indhenter oplysninger i elektroniske systemer.

Patienter, der ikke ønsker, at der indhentes oplysninger fra den fælles digitale infrastruktur, vil med lovforslaget få mulighed for at frabede sig dette gennem spærring via patientoverblikket, f.eks. via sundhed.dk.

Patienten vil kunne frabede sig, at en eller flere sundhedspersoner indhenter helbredsoplysninger fra den fælles digitale infrastruktur, at oplysninger fra en bestemt afdeling eller lign. indhentes, eller at oplysninger fra et bestemt tidsrum indhentes.

Hvis en patient har frabedt sig indhentning af oplysninger, vil det i nogle tilfælde i realiteten indebære, at patienten frabeder sig behandling. I andre tilfælde vil behandlingen kunne ske, men på et begrænset – og ikke fuldt ud oplyst – grundlag. Patienten skal derfor informeres om de mulige konsekvenser for behandlingsmulighederne, hvis patienten frabeder sig indhentning af oplysninger.

Det er vigtigt at bemærke sig, at det ikke vil være alle oplysninger, der er fremkommet under et lægebesøg, der vil blive registreret og opbevaret i den fælles digitale infrastruktur. Det vil alene være udvalgte oplysninger om patienten, som er relevante for den aktuelle patientbehandling, dvs. strukturerede oplysninger som f.eks. aktuelle diagnoser, laboratoriesvar, medicinallergi, livs- eller behandlingstestamente, aktuelle kronikerforløb og lign.

Oplysninger af rent privat karakter, der f.eks. er fremkommet under en psykosocial samtale, som ikke er relevante for behandlingen af patienten, og som er givet til lægen i fortrolighed, skal forblive fortrolige, og vil selvfølgelig ikke skulle registreres i den fælles digitale infrastruktur.

Patienten får endvidere mulighed for at holde øje med, hvem der foretager opslag i den fælles digitale infrastruktur, da der sker en registrering af alle opslag (logging), og man vil som patient få direkte elektronisk adgang til en overskuelig og enkel opgørelse over de opslag, der er foretaget i den fælles digitale infrastruktur via sundhed.dk.

Patienten har også en mulighed for at klage til Styrelsen for Patientklager, hvis patienten mener, at der uberettiget er indhentet helbredsoplysninger m.v. i den fælles digitale infrastruktur.

Den, der indhenter helbredsoplysninger m.v. i elektroniske systemer, herunder patientjournaler og den digitale infrastruktur, i strid med den foreslåede bestemmelse i § 42 a, vil kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, jf. sundhedslovens § 271. Uberettiget indhentning af helbredsoplysninger m.v. vil desuden kunne medføre ansættelsesretlige konsekvenser bl.a. i form af påtale, omflytning til andet arbejde eller afskedigelse.

Som det er anført i lovforslagets bemærkninger, er det vurderingen, at patienters retssikkerhed og ret til fortrolighed fortsat er sikret med de ændringer, der foreslås i lovforslaget.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Annette Baun Knudsen